

Motion till riksdagen 2009/10:C443

av **Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (s)**

Reglering av korttidslånen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på att den effektiva räntan ska anges och att kreditprövning ska utföras vid korttidslån.

Motivering

Dagligen matas svenska folket med budskapet att vi måste ha vissa prylar och se ut på speciella sätt, detta för att vi ska kunna uppnå lycka. I ett samhälle som alltmer individualiseras är det lätt att falla för möjligheten att ”köpa” en egen personlighet. Samhällsproblem ses som individuella och lösningarna blir därefter.

Ett intrikat sätt att lura folk är de så kallade sms-lånen. Marknadsföringen av denna korttidskredit riktas många gånger till den yngre vuxna generationen samt till redan ekonomiskt utsatta människor.

Sedan början av 2006 har sms-lån funnits i landet. Denna finansiella verksamhet har till syfte att snabbt låna ut pengar. Låne- och kreditinstitutet tävlar med varandra om vem som har kortast tid mellan ansökan och att låntagaren har pengarna på sitt konto. Tiden varierar från åtta minuter och uppåt. Så när som helst på dygnet sju dagar i veckan går det att få ett lån. De marknadsför sig även med att man kan låna pengar trots att man har betalningsanmärkningar.

Dessa korttidslån befinner sig utanför lagstiftningen som finns på finansmarknaden. Detta innebär exempelvis att instituten inte behöver ange den effektiva räntan, som kan vara en bra bit över 1 000 procent.

Om ett lån antingen är mindre än 1 500 kronor eller har en återbetalningstid som är kortare än 45 dagar behöver ingen effektiv ränta anges. Kombinerar man det med den korta tiden mellan ansökan och utbetalning så har vi ett stort problem. Många människor blir idag svårt skuldsatta. Över 23 000 an-

Fel! Okänt namn på

sökningar om obetalda skulder för sms-lån registrerades i Kronofogdens register under det första halvåret 2009. Det är en ökning med 35 procent jämfört med samma period förra året. Den största ökningen ses bland äldre i åldersgrupperna 36–65 år. Där har de obetalda sms-skulderna ökat med hela 46 procent.

Frågan är: Vilken vettig funktion har dessa lån att fylla? Företagen skyller ifrån sig och säger att deras företag inte skulle vara lönsamma om de inte fick in sina pengar. Men en hel del av dessa pengar går via Kronofogden. Så det är skattebetalarna som får stå för kalaset. De skuldyngda får svårt att skriva kontrakt på exempelvis en bostad, vilket kan vara problematiskt inte bara ur ett individuellt perspektiv utan också ur ett samhälleligt. Livsdrömmar går om intet och arbetsmarknaden förlorar i rörlighet. Vill vi sätta jobben först måste vi sätta sms-lånen sist.

Saken är den att sms-lånens negativa verkningar borde vara relativt enkla att stävja med lagstiftning. Generellt sett när man ingår ett avtal ska man vara vid sina sinnens fulla bruk. Detta kan vara svårt att avgöra på distans. Särskilt då man när som helst på dygnet, alla dagar i veckan, inklusive fredag och lördag natt, kan ta ett lån på flera tusen kronor med ett par enkla knapptryckningar på sin telefon. Denna verksamhet påminner om den gamla tidens ockerverksamhet.

Det ska vara otillåtet att låna ut pengar utan att ange den effektiva räntan, oavsett återbetalningstid och storlek på lånebelopp. En rimlig tid ska förflyta mellan låneansökan och utbetalningen. Det ska även ske en fullständig kreditprövning av låntagaren. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 29 september 2009

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Claes-Göran Brandin (s)

Lars Wegedal (s)

Leif Pagrotsky (s)

Lars Johansson (s)

Siw Wittgren-Ahl (s)